

Motion till riksdagen 2025/26:2383

av **Markus Wiechel (SD)**

Liberaliserad lagstiftning kring gårdsförsäljning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska volymbegränsningar vid gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort krav på obligatoriska föreläsningar om alkoholskador och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka tillåtna dryckesslag utan strikta produktionskrav och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Undertecknad har konsekvent sedan 2015 drivit frågan om gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker genom riksdagsmotioner (senast 2022/23:567) i syfte att få till en öppning för småskaliga producenter att sälja sina produkter direkt till konsumenter. Det var därför glädjande att det tillslut bli verklighet och sedan den 1 juni 2025 är en verklighet.

Reformen var ett viktigt steg framåt för att stödja lokala producenter och besöksnäringen, men den är tyvärr inte tillräcklig. De kvarvarande restriktionerna – såsom stränga volymbegränsningar (t.ex. max 3 liter vin per kund), krav på arrangerade

besök med provsmakning och obligatorisk information om alkoholens risker – är onödigt byråkratiska och hindrar branschens fulla potential. En ytterligare liberalisering är därför nödvändig för att maximera fördelarna utan att äventyra folkhälsan.

En mer liberal lagstiftning skulle ge betydande ekonomiska fördelar för små producenter och landsbygden. Genom att lätta på volymbegränsningarna och produktionskraven skulle producenter kunna öka intäkterna, skapa fler jobb och investera i innovation. Detta skulle särskilt gynna landsbygdsområden, där många vin-, cider- och ölproducenter verkar, och bidra till regional utveckling genom ökad turism och export. Historiska exempel från andra länder visar att sådan liberalisering leder till blomstrande lokala ekonomier utan negativa effekter på alkoholproblem.

Dessutom skulle en liberalisering stärka turismen och besöksnäringen. Sverige har potential att attrahera besökare som vill uppleva lokala drycker på plats, likt vinregioner i Frankrike eller Italien. De nuvarande kraven på arrangerade besök och utbildning om alkoholskador avskräcker spontana kunder och komplicerar verksamheten. Genom att förenkla reglerna skulle vi skapa en mer välkomnande miljö som genererar fina minnen för turister och positionerar Sverige som en innovativ dryckesdestination.

I grunden handlar detta också om större frihet för konsumenter och företagare. De paternalistiska elementen i dagens regler, som tvingar säljare att distribuera foldrar om alkoholskador, är onödiga i ett samhälle där konsumenter redan är välinformerade. En liberalisering skulle främja innovation inom branschen, minska incitamenten för gränshandel eller svartförsäljning och harmoniera med EU:s principer om fri rörlighet. Det skulle inte hota Systembolagets monopol, då begränsad liberalisering historiskt sett inte leder till ökad oreglerad konsumtion.

Slutligen finns ingen bevisad negativ påverkan på folkhälsan från en sådan förändring. Evidens från andra länder visar att småskalig gårdsförsäljning inte ökar alkoholkonsumtionen. Reformen är redan utformad med ålderskontroller och begränsningar för att skydda hälsan, och en utvärdering efter några år kan säkerställa att inga problem uppstår. Istället kan det minska resor över gränsen för billigare alkohol, vilket reducerar oreglerad konsumtion.

Det är dags att bygga vidare på de framsteg som mina tidigare motioner bidragit till och lita mer på producenter och konsumenter. En ytterligare liberalisering skulle modernisera svensk alkoholpolitik, stödja ekonomisk tillväxt och främja frihet – allt medan folkhälsan skyddas.

Markus Wiechel (SD)